

PROJEKT

ZARZĄDZENIE

REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA WE WROCŁAWIU

z dnia ...

w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Sztolnie w Leśnej PLH020013

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627, 628, 842 oraz z 2014 r. poz. 805, 850, 1002 i 1101) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ustanawia się plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Sztolnie w Leśnej PLH020013, zwanego dalej „obszarem Natura 2000”.

2. Plan zadań ochronnych obejmuje cały obszar Natura 2000.

§ 2. Opis granic obszaru Natura 2000, w postaci współrzędnych punktów załamania w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 3. Mapę obszaru Natura 2000 stanowi załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 4. Identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony, określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 5. Cele działań ochronnych, określa załącznik nr 4 do zarządzenia.

§ 6. Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, określa załącznik nr 5 do zarządzenia.

§ 7. Wskazania do zmian w dokumentach planistycznych gminy Leśna, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, zawiera załącznik nr 6.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Załącznik nr 1 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska we Wrocławiu
z dnia2014 r.

Opis granic obszaru Natura 2000 Sztolnie w Leśnej PLH020013 w postaci współrzędnych punktów załamania w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992.

Część obszaru położona na wschodnim krańcu miasta Leśna:

Lp.	X	Y
1	358148,00	239514,00
2	358118,00	239520,00
3	358070,00	239486,00
4	358027,00	239503,00
5	357994,00	239511,00
6	357990,00	239512,00
7	357987,00	239513,00
8	357997,00	239586,00
9	357988,00	239625,00
10	357992,00	239675,00
11	357982,00	239701,00
12	357980,00	239747,00
13	357988,00	239803,00
14	358013,00	239821,00
15	358030,00	239841,00
16	358046,00	239875,00
17	358027,00	239886,00
18	358023,00	239899,00
19	358010,00	239896,00
20	357995,00	239883,00
21	357977,00	239876,00
22	357968,00	239879,00
23	357965,00	239885,00
24	357965,00	239894,00
25	357976,00	239912,00
26	357985,00	239926,00
27	357945,00	239953,00
28	357921,00	239917,00
29	357912,00	239904,00
30	357902,00	239886,00
31	357875,00	239871,00
32	357871,00	239814,00
33	357865,00	239756,00
34	357855,00	239676,00

Lp.	X	Y
35	357852,00	239654,00
36	357850,00	239616,00
37	357850,00	239588,00
38	357854,00	239553,00
39	357854,00	239532,00
40	357857,00	239518,00
41	357864,00	239502,00
42	357882,00	239480,00
43	357917,00	239443,00
44	357947,00	239422,00
45	357978,00	239401,00
46	358032,00	239364,00
47	358094,00	239329,00
48	358111,00	239311,00
49	358121,00	239295,00
50	358125,00	239282,00
51	358126,00	239270,00
52	358121,00	239254,00
53	358115,00	239246,00
54	358088,00	239205,00
55	358082,00	239196,00
56	358066,00	239175,00
57	358034,00	239132,00
58	358024,00	239131,00
59	357987,00	239078,00
60	357953,00	239051,00
61	357936,00	239037,00
62	357907,00	239010,00
63	357866,00	238982,00
64	357855,00	238973,00
65	357827,00	238944,00
66	357809,00	238862,00
67	357803,00	238832,00
68	357794,00	238800,00

Lp.	X	Y
69	357786,00	238783,00
70	357782,00	238784,00
71	357769,00	238665,00
72	357767,00	238651,00
73	357762,00	238610,00
74	357756,00	238559,00
75	357765,00	238483,00
76	357813,00	238578,00
77	357850,00	238680,00
78	357901,00	238759,00
79	357952,00	238829,00
80	357992,00	238869,00
81	358039,00	238945,00
82	358069,00	239000,00
83	358075,00	239007,00
84	358091,00	239021,00
85	358124,00	239034,00
86	358116,00	239065,00
87	358141,00	239068,00
88	358190,00	239099,00
89	358181,00	239116,00
90	358136,00	239091,00
91	358137,00	239135,00
92	358121,00	239145,00
93	358174,00	239206,00
94	358183,00	239207,00
95	358220,00	239347,00
96	358214,00	239372,00
97	358203,00	239435,00
98	358183,00	239457,00
99	358167,00	239483,00
100	358148,00	239514,00

Część obszaru położona na południowy wschód od miejscowości Leśna:

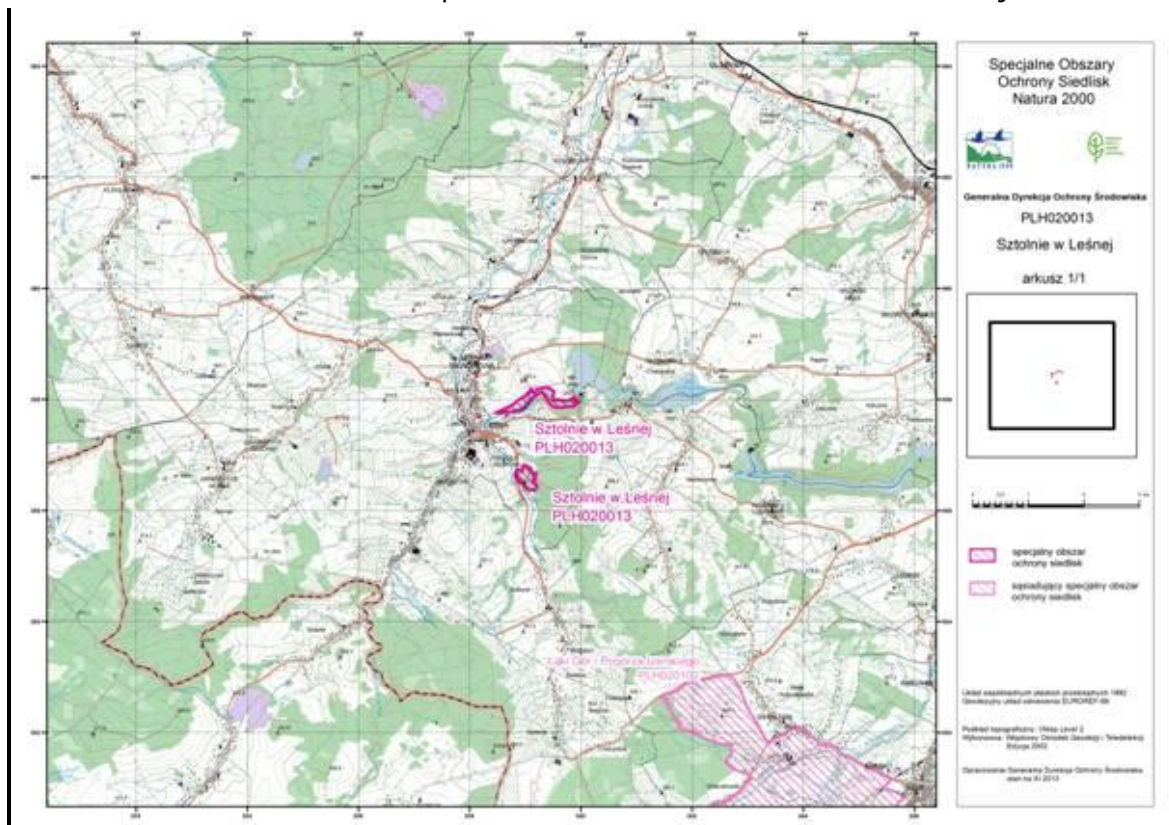
Lp.	X	Y
101	356732,00	239113,00
102	356687,00	239110,00
103	356674,00	239186,00
104	356673,00	239192,00
105	356650,00	239187,00
106	356647,00	239185,00
107	356644,00	239183,00
108	356588,00	239179,00
109	356589,00	239178,00
110	356603,00	239160,00
111	356607,00	239155,00
112	356612,00	239149,00
113	356569,00	239139,00
114	356543,00	239139,00
115	356489,00	239179,00
116	356471,00	239198,00
117	356436,00	239214,00
118	356398,00	239184,00
119	356364,00	239169,00

Lp.	X	Y
120	356366,00	239148,00
121	356372,00	239143,00
122	356374,00	239077,00
123	356380,00	239047,00
124	356422,00	239002,00
125	356442,00	238999,00
126	356456,00	238984,00
127	356450,00	238964,00
128	356448,00	238956,00
129	356466,00	238951,00
130	356479,00	238950,00
131	356496,00	238920,00
132	356505,00	238878,00
133	356612,00	238812,00
134	356616,00	238811,00
135	356636,00	238806,00
136	356644,00	238806,00
137	356683,00	238825,00
138	356709,00	238837,00

Lp.	X	Y
139	356750,00	238851,00
140	356707,00	238952,00
141	356744,00	238949,00
142	356759,00	238948,00
143	356769,00	238950,00
144	356773,00	238952,00
145	356778,00	238953,00
146	356790,00	238956,00
147	356796,00	238958,00
148	356817,00	238964,00
149	356817,00	238969,00
150	356816,00	238987,00
151	356799,00	239021,00
152	356789,00	239025,00
153	356781,00	239084,00
154	356737,00	239082,00
155	356732,00	239113,00

Załącznik nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska we Wrocławiu
z dnia 2014 r

Mapa obszaru Natura 2000 Sztolnie w Leśnej PLH020013.

Załącznik nr 3 do zarządzenia Regionalnego
Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu
z dnia 2014 r.

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony:

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenia	Opis zagrożenia
*9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (<i>Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>)	<u>Istniejące</u> E03 Odpady, ścieki I01 Obce gatunki inwazyjne J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska <u>Potencjalne</u> K01.01 Erozja J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych	Śmieci pozostawione przez turystów lub lokalną ludność wzdłuż szlaku turystycznego biegnącego brzegiem Kwisy i ścieżki od strony miasta negatywnie wpływają na stan siedliska. Niewielkie, miejscowe nasilenie ekspansji gatunków obcych: robinia akacjowa <i>Robinia pseudacacia</i> w drzewostanie oraz niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> w runie (jego obecność i potencjalne rozprzestrzenianie się powoduje zubożenie roślinności runa, jednakże z uwagi na biologię i powszechność występowania ww. rośliny, zagrożenie to jest praktycznie niemożliwe do wyeliminowania, dlatego nie przewiduje się podejmowania działań eliminujących gatunek). Zaburzona struktura i funkcja siedliska na skutek występowania gatunków drzew niewłaściwych dla siedliska, w płatach obserwuje się zbyt małe zasoby martwego drewna. Nadmierna erozja na stromym zboczu (np. wywołana lokalizacją szlaków zrywkowych), może spowodować pogorszenie stanu siedliska. Negatywny wpływ mogą mieć ewentualne prace związane z konserwacją koryta rzeki Kwisy, które mogą spowodować zniszczenia w siedlisku w wyniku pracy ciężkiego sprzętu na

		prawym brzegu rzeki.
1308 Mopek <i>Barbastella barbastellus</i>	<u>Istniejące</u> G05.05 Wandalizm F03.02.03 Chwytywanie, trucie, kłusownictwo	Niszczenie zabezpieczeń obiektów powoduje pogorszenie warunków zimowania nietoperzy. Swobodny dostęp do części obiektów w okresie zimy może powodować przepłaszanie osobników albo przypadkowe czy celowe zabijanie hibernujących nietoperzy. Rozpalanie ognisk w wejściu lub w środku sztolni również powoduje płoszenie oraz może prowadzić do śmierci nietoperzy.
1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	<u>Potencjalne</u> B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew	Potencjalna wycinka drzew powodująca odsłonięcie wejść do obiektów może utrudnić dołot do zimowiska i powodować wzrost presji drapieżników.
	F03.02 Pozyskiwanie / Usuwanie zwierząt (lądowych)	Celowe pozyskiwanie w sposób legalny lub nielegalny np. do celów badawczych lub handlowych.
	H07 Inne rodzaje aktywności człowieka związane z urbanizacją, przemysłem etc.	Ewentualna lokalizacja przy otworach sztolni źródeł hałasu, zanieczyszczeń lub ich oświetlenie może płoszyć lub utrudniać dołot.
	H04 Zanieczyszczenie powietrza, zanieczyszczenia przenoszone drogą powietrzną	Ewentualne przedostanie się do wnętrza obiektu zanieczyszczeń gazowych może zmieniać mikroklimat i prowadzić do zatrucia lub śmierci nietoperzy.
	E06 Inne rodzaje aktywności człowieka związane z urbanizacją, przemysłem etc.	Remont lub adaptacja nieczynnego ujęcia wody w okresie od października do kwietnia – stanowiącego zimowisko nietoperzy oraz remont mostu na Bruśniku, w szczelinach którego chronią się nietoperze w okresie od października do kwietnia.
	E05 Składowanie materiałów	Składowanie materiałów wewnątrz lub przy otworach wejściowych sztolni może spowodować zmianę mikroklimatu, a w trakcie przemieszczania materiałów może dochodzić do płoszenia bądź przypadkowego zabijania zimujących nietoperzy.
	C03.03 Produkcja energii wiatrowej	Lokalizacja farm wiatrowych w promieniu 3 km od sztolni może powodować zwiększoną śmiertelność wśród osobników

		migrujących do lub z zimowiska oraz stanowiska godowego.
	J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych	Negatywny wpływ mogą mieć również ewentualne prace związane z konserwacją koryta rzeki Kwisy i potoku Bruśnik oraz potencjalną budową suchego zbiornika retencyjnego powyżej sztolni powodujące zniszczenie drzew i krzewów na prawym brzegu w otoczeniu sztolni oraz hałas powodujący płoszenie nietoperzy w okresie zimowym.
	D02.01.01 Napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne	Budowa nowych lub rozbudowa istniejących linii elektrycznych na terenach leśnych może powodować fragmentację siedlisk leśnych, oraz korytarzy ekologicznych.
	G01.04.01 rekreacyjna turystyka jaskiniowa	Ewentualna adaptacja podziemi do zwiedzania może powodować zmiany mikroklimatu (zmiany w przepływie powietrza, osuszanie), a udostępnienie podziemi w okresie zimowym płoszenie nietoperzy (1 listopad – 15 kwiecień).
	G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku, uprawiane w plenerze	Organizowanie infrastruktury związanej z aktywnymi formami wypoczynku w Obszarze np. torów motocrossowych i do jazdy quadami, parków linowych, może powodować pogorszenie stanu zarówno siedlisk jak i populacji w wyniku np. oświetlenia, hałasu. Tworzenie w Obszarze lub bezpośrednim sąsiedztwie zimowisk np. parkingów lub miejsc biwakowych może powodować pogorszenie stanu zarówno siedlisk jak i populacji w wyniku zwiększonej penetracji Obszaru (zadeptywanie, płoszenie).
	L05 Zapadnięcie się terenu, osuwisko	Zawalenie wejścia lub sztolni uniemożliwi dostęp do obiektu nietoperzom lub ograniczy powierzchnię zimowiska. Nawet częściowe zasypanie otworu może spowodować znaczną zmianę mikroklimatu skutkującą opuszczeniem stanowiska.
	K03.03 Zawleczenie choroby	Spadek liczebności populacji np. w przypadku zarażania się osobników licznie zimujących w jednym obiekcie.
	K03.04 Drapieżnictwo	Liczne pojawianie się nietoperzy w okresie godów i zimowania może powodować specjalizację drapieżników.

Cele działań ochronnych.

Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych
*9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach <i>Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>	Utrzymanie obecnej powierzchni i zachowanie siedliska w niepogorszonej formie – co najmniej U1.
1308 Mopek <i>Barbastella barbastellus</i>	Poprawa stanu siedliska do stanu właściwego (FV) i utrzymanie właściwego stanu perspektyw zachowania gatunku. Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie wykorzystania Obszaru w okresie godów.
1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	Utrzymanie właściwego (FV) stanu siedliska i perspektyw zachowania gatunku. Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie wykorzystania Obszaru w okresie godów oraz rozpoznania tras migracji sezonowych.

Załącznik nr 5 do zarządzenia Regionalnego
Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu
z dnia 2014 r.

Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
<i>Dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk, oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>			
*9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (<i>Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>)	Ograniczenie wykonywania działań gospodarczych do koniecznych zabiegów sanitarnych oraz usuwania gatunków obcych w drzewostanie – w szczególności robinii akacjowej <i>Robinia pseudacacia</i> (z zastosowaniem rębni złożonych ze średnim lub długim okresem odnowienia). Zapewnienie zasobów martwego drewna, z dostosowaniem do konkretnych uwarunkowań lokalnych (wieku i stanu sanitarnego drzewostanu, wymogów przeciwpożarowych i zagrożeń wynikających z wpływów antropogenicznych) poprzez: - nie usuwanie wywrotów i złomów, - pozostawianie martwych drzew stojących i nie usuwanie drzew dziuplastych i próchniejących, - we fragmentach pozostawianie do naturalnego rozpadu rozproszonych pozostałości pozrębowych, z wyjątkiem przewróconych drzew na stromych stokach bezpośrednio zagrażających bezpieczeństwu ludzi i ich mienia oraz trwałości drzewostanu.	Nadleśnictwo Świeradów, Leśnictwo Czocho, wydzielenia 275n, 275o, 275f, 295n	Nadleśnictwo Świeradów

	Usuwanie na bieżąco śmieci wzdłuż szlaku turystycznego biegnącego brzegiem Kwisy i ścieżki od strony miasta.	Nadleśnictwo Świeradów, Leśnictwo Czocho, wydzielienia 275n, 275o, 275f	Nadleśnictwo Świeradów
	Wszelkie prace związane z konserwacją koryta Kwisy i kanału prowadzącego do elektrowni prowadzić w taki sposób, aby nie organizować dróg dojazdowych oraz placów technicznych do składowania materiałów mas ziemnych lub maszyn na prawym brzegu w granicach Obszaru.	Brzegi i koryto rzeki Kwisy i kanał prowadzący do elektrowni	Zarządca cieku
1308 Mopek <i>Barbastella barbastellus</i> 1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	Zabezpieczenie wejść do sztolni kratą o odpowiedniej konstrukcji - umożliwiającą bezpieczny wlot nietoperzom, zachowującą cyrkulację powietrza oraz posiadającą otwierany element pozwalający na wejście. Działanie przeprowadzić w terminie 1 maja-31 lipca.	Sztolnia w Leśnej IV, Sztolnia w Leśnej V, Sztolnia Baworowo II, Nadleśnictwo Świeradów, Leśnictwo Czocho, wydzielienia 295n, 275o.	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
	Wymiana uszkodzonych krat na zabezpieczenia umożliwiające bezpieczny wlot nietoperzom, zachowanie cyrkulacji powietrza oraz posiadającą otwierany element pozwalający na wejście, w tym na przeprowadzenie monitoringu zimujących nietoperzy. Naprawa uszkodzonych elementów, powłok antykorozyjnych i tablic informacyjnych. Działanie przeprowadzić w terminie 1 maja-31 lipca.	Sztolnia w Leśnej I, Sztolnia w Leśnej II	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
	Zainstalowanie tablic informacyjnych o funkcji obiektów i informacją o instytucji zarządzającej obiektami.	Sztolnia w Leśnej I, Sztolnia w Leśnej II, Sztolnia w Leśnej III, Sztolnia w Leśnej IV, Sztolnia w Leśnej V,	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

		Sztolnia w Leśnej VI, Sztolnia Baworowo I, Sztolnia Baworowo II, Sztolnia Baworowo III, Nadleśnictwo Świeradów, Leśnictwo Czocho, wydzielenia 295n, 275o.	
	Prowadzenie gospodarki leśnej zapewniającej utrzymanie możliwie dużej reprezentacji starodrzewu, a przy wykonywaniu rębni złożonych zachowanie przestojów i biogrup starodrzewu oraz dziuplastych i zamierających drzew - z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi i ich mienia (w tym zablokowania dróg leśnych i wyznaczonych szlaków turystycznych) oraz trwałości drzewostanu.	Cały obszar Natura 2000	Nadleśnictwo Świeradów
	Utrzymanie bezpiecznego wlotu dla nietoperzy poprzez zachowanie drzew i podrostu, znajdujących się w najbliższym otoczeniu obiektu (w promieniu ok. 50 m), tak aby wejście do sztolni nie zostało wyeksponowane na otwartą przestrzeń. W razie konieczności wycinki drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i ich mienia (w tym zablokowanie dróg leśnych i wyznaczonych szlaków turystycznych) oraz trwałości drzewostanu należy preferować odnowienia naturalne pod osłoną drzewostanu.	Strefa wejściowa wraz otoczeniem: Sztolnia w Leśnej I, Sztolnia w Leśnej II, Sztolnia w Leśnej III, Sztolnia w Leśnej IV, Sztolnia w Leśnej V, Sztolnia w Leśnej VI, Sztolnia Baworowo I, Sztolnia Baworowo II, Sztolnia Baworowo III, Nadleśnictwo Świeradów, Leśnictwo Czocho, wydzielenia 295n, 275o.	Nadleśnictwo Świeradów
	Ochrona lub odtwarzanie alei i szpalerów drzew i krzewów, ciągów zadrzewień śródpolnych i	Miasto i gmina Leśna	Nadleśnictwo Świeradów

	zadrzewień przy ciekach wodnych (w szczególności wzdłuż potoku Bruśnik) oraz fragmentów lasu tworzących ciągłe korytarze ekologiczne		
	Wszelkie prace związane z konserwacją koryta Kwisy i kanału prowadzącego do elektrowni prowadzić w taki sposób, aby nie organizować dróg dojazdowych oraz placów technicznych do składowania materiałów mas ziemnych lub maszyn na prawym brzegu w granicach Obszaru.	Brzegi i koryto rzeki Kwisy i kanał prowadzący do elektrowni	Zarządca cieku
	Wszelkie prace związane z konserwacją koryta potoku Bruśnik prowadzić w taki sposób nie korzystać z prawego brzegu w granicach Obszaru, w tym nie organizować dróg dojazdowych oraz placów technicznych do składowania materiałów, mas ziemnych lub maszyn. Prace wykonywać w okresie pozazimowym. Dopuszcza się wykonanie w okresie zimowym niezbędnej wycinki pojedynczych drzew wymaganej ze względu na zachowanie drożności koryta potoku.	Brzegi i koryto potoku Bruśnik.	Zarządca cieku
<i>Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>			
*9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (<i>Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>)	Monitoring realizacji działań ochronnych oraz powierzchni, zachowania struktury i funkcji siedliska w 5 i 10 roku obowiązywania Planu Zadań Ochronnych, według parametrów określonych w metodyce Państwowego Monitoringu Środowiska.	Nadleśnictwo Świeradów Zdrój, Leśnictwo Czocho, wydzielienia 275n, 275o, 275f, 295n.	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
1308 Mopek	Coroczna kontrola stanu obiektów i otaczających je	Sztolnia w Leśnej I, Sztolnia w Leśnej II,	Organ sprawujący nadzór nad

<i>Barbastella barbastellus</i> 1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	siedlisk w okresie jesiennym. Podczas kontroli należy sprawdzić zabezpieczenia obiektów i drożność wlotów dla nietoperzy.	Sztolnia w Leśnej III, Sztolnia w Leśnej IV, Sztolnia w Leśnej V, Sztolnia w Leśnej VI, Sztolnia Baworowo I, Sztolnia Baworowo II, Sztolnia Baworowo III Ujęcie Wody Nadleśnictwo Świeradów, Leśnictwo Czocha, wydzielenia 295n, 275o.	obszarem Natura 2000 (na stanowiskach wchodzących w skład Państwowego Monitoringu Środowiska monitoring przeprowadzić może Główny Inspektorat Ochrony Środowiska)
	Monitoring realizacji działań ochronnych (wykonania lub remontu zabezpieczeń otworów sztolni) po ich wykonaniu.		
	Coroczny monitoring liczebności zimujących osobników we wszystkich sztolniach na terenie Obszaru.		
	Ocena stanu zachowania populacji gatunków zgodnie z metodyką Państwowego Monitoringu Środowiska w 5 i 10 roku obowiązywania Planu Zadań Ochronnych.		
Dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony			
1308 Mopek <i>Barbastella barbastellus</i> 1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	Zbadanie populacji nietoperzy wykorzystującej Obszar w okresie godów poprzez wykonanie co najmniej 3-4 kontroli nocnych w okresie 15.08-30.09 raz na 5 lat.	Sztolnia w Leśnej I, Sztolnia w Leśnej II, Sztolnia w Leśnej III, Sztolnia w Leśnej IV, Sztolnia w Leśnej V, Sztolnia w Leśnej VI, Sztolnia Baworowo I, Sztolnia Baworowo II, Sztolnia Baworowo III Nadleśnictwo Świeradów, Leśnictwo Czocha, wydzielenia 295n, 275o.	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	Określenie jak duża populacja nocków dużych, które zimują lub wykorzystują Obszar w okresie godów pochodzi z kolonii rozrodczej w Leśnej. Badania	Miasto i Gmina Leśna	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

	oparte o obrączkowanie osobników lub telemetrii. Należy również rozpoznać potencjalne zagrożenia mogące oddziaływać na kolonię rozrodczą. Badania co najmniej dwuletnie w okresie pierwszych 5-ciu lat.		
--	---	--	--

Załącznik nr 6 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska we Wrocławiu
z dnia 2014 r.

Wskazania do zmian w dokumentach planistycznych gminy Leśna, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000

Nazwa planu, którego dotyczy potrzeba zmiany	Niezbędna zmiana
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Leśna zatwierdzone Uchwałą Rady Nr XXVII/157/08 Rady Miejskiej w Leśnej z dnia 28 sierpnia 2008 r.	Wskazanie: zaleca się odstąpienie od wskazanego w studium „obszaru potencjalnej lokalizacji wiatraków” lub jego odsunięcie na odległość co najmniej 3 km od zimowisk (sztolni) zlokalizowanych w Obszarze Natura 2000.

Projekt

Uzasadnienie do zarządzenia Nr
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu
z dnia
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Sztolnie w Leśnej PLH020013

Zgodnie z art. 28 ust. 5 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenia dla Wspólnoty (art. 28 ust. 1 *ustawy o ochronie przyrody*).

Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty- Specjalnego Obszaru Ochrony siedlisk Natura 2000 Sztolnie w Leśnej PLH020013, zwanego dalej Obszarem, został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 *ustawy o ochronie przyrody* oraz zgodnie z zapisami *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 roku w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000* (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.).

Prace nad projektem planu zadań ochronnych dla Obszaru, zwanym dalej „PZO” rozpoczęły się 26 października 2010 r. w ramach realizacji projektu *„Sporządzenie projektów planów zadań ochronnych dla projektowanych Specjalnych Obszarów Ochrony siedlisk Natura 2000: „Kopalnie w Złotym Stoku”, „Kościół w Konradowie”, „Skałki Stoleckie”, „Sztolnie w Leśnej”, współfinansowanego ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.*

Obszar wyznaczono w szczególności w celu zachowania we właściwym stanie ochrony stanowisk (9 sztolni) występujących w nich gatunków nietoperzy wymienionych w Załączniku II *Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory* (Dz. U. UE L.92.206.7, Dz. U. UE-sp.15-2-102 z późn. zm.), zwanej dalej *„Dyrektywą Siedliskową”*. O znaczeniu Sztolni w Leśnej decyduje zarówno liczba hibernujących nietoperzy (co najmniej 120 osobników), jak również różnorodność spotykanych tu gatunków. Sztolnie stanowią schronienie dla norków dużych *Myotis myotis* (1324), norków Bechsteina *Myotis bechsteinii* (1323), norków Natterera *Myotis nattereri*, norków wąsatków/Brandta *M.mystacinus/M.brandtii*,

nocków rudych *Myotis daubentonii*, mroczków pozłocistych *Eptesicus nilssonii*, mroczków późnych *Eptesicus serotinus*, gacków brunatnych *Plecotus auritus* oraz mopków *Barbastella barbastellus* (1308). Nietoperze spędzają w podziemiach zimę, ale również korzystają z tych schronień w okresie letnim. Służą one tym ssakom jako miejsca dziennego odpoczynku oraz stanowiska godów, które odbywają się na przełomie sierpnia-września. Sztolnie w Leśnej są największym kompleksem zimowisk zarówno na Pogórzu Izerskim, jak i w całej zachodniej części Dolnego Śląska, z wyłączeniem gór. Łącznie stanowią też największe hibernakulum mopka w Sudetach Zachodnich.

W trakcie przygotowywania projektu Planu stwierdzono, iż granice obszaru zostały błędnie wytyczone na etapie tworzenia Obszaru, z związku z czym wydanie zarządzenia ustanawiającego PZO nie było możliwe do czasu ich zmiany (wniosek w tym zakresie został przekazany do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, zwanej dalej „GDOŚ”, a następnie przesłano go do Komisji Europejskiej w celu zatwierdzenia). Granice Obszaru zostały ostatecznie zmienione decyzją wykonawczą Komisji z dnia 7 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia siódmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. Urz. UE Dz.U.U.E.L.2013.350.287).

W trakcie prac inwentaryzacyjnych zaktualizowano również stan wiedzy nt. przedmiotów ochrony Obszaru i występowania innych ważnych gatunków zwierząt. Pozwoliło to na opracowanie i przekazanie do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (zwanej dalej GDOŚ) wniosku o wprowadzenie zmian do Standardowego Formularza Danych Obszaru, zwanego dalej „SDF”. Dokument ten został zaktualizowany w październiku 2014 r. w zakresie m.in. zweryfikowania danych o przedmiotach ochrony, w szczególności poprzez dodanie nowego przedmiotu ochrony z kategorią B: jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach *9180 oraz innych siedlisk przyrodniczych z kategorią D: niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie 6510, ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Androsacetalia vandellii* 8220, grąd środkowoeuropejski 9170. Zmieniono kategorię oceny znaczenia dla Obszaru populacji nocka Bechsteina *Myotis bechsteinii* (1323) – na ocenę D (nieznaczącą), zaktualizowano także ocenę stanu zachowania dla pozostałych gatunków nietoperzy.

Przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Sztolnie w Leśnej są dwa gatunki nietoperzy: nocek duży *Myotis myotis* (1324) i mopek *Barbastella barbastellus* (1308) oraz jedno priorytetowe siedlisko przyrodnicze: jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis*-*Acerion pseudoplatani*) (*9180).

Obszar Natura 2000 Sztolnie w Leśnej położony jest na Pogórzu Izerskim, w powiecie lubańskim, na terenie gminy Leśna. Składa się z dwóch oddzielnych części. Pierwsza o powierzchni 10,84 ha położona jest na obszarze leśnym, na płd.-wsch. od miejscowości Leśna. Druga zajmuje powierzchnię 19,38 ha na wschodnim krańcu miasta, na prawym brzegu Kwisy i obejmuje tereny leśne i rolnicze. W granicach Obszaru znajduje się dziewięć sztolni stanowiących jeden z najważniejszych kompleksów zimowisk wykorzystywanych przez nietoperze na terenie Dolnego Śląska oraz otaczający je las, którego część stanowią cenne siedliska leśne. Obszar położony jest w obrębie siedmiu działek ewidencyjnych. Działki nr 501 i 483/3 będące trwałymi użytkami zielonymi stanowią własność prywatną. Działki nr 484, 485/275, 863/ 275, 869/275 oraz fragment działki 859/295 leżą na terenie Nadleśnictwa Świeradów, Obręb Lubań (oddział leśny nr 275 pododdziały f,n,o, oraz oddział leśny nr 295 pododdział h,i,l,m,n,o). Tak więc Obszar ten nie ma złożonej struktury własności gruntów, co powinno sprzyjać podejmowaniu skutecznych działań ochronnych.

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Sztolnie w Leśnej jest utrzymanie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) *Dyrektywy Siedliskowej*.

Najważniejsze zidentyfikowane zagrożenie dla nietoperzy stanowiących przedmioty ochrony obszaru związane jest z niszczeniem zabezpieczeń obiektów, co powoduje pogorszenie warunków zimowania nietoperzy. Swobodny dostęp do części obiektów w okresie zimy może powodować przeplaszanie osobników albo przypadkowe czy celowe zabijanie hibernujących nietoperzy. Rozpalanie ognisk w wejściu lub w środku sztolni również powoduje płoszenie oraz może prowadzić do śmierci nietoperzy. Ponadto wycinka drzew mogąca powodować odsłonięcie wejść do obiektów utrudnia dołot do zimowiska i może powodować wzrost presji drapieżników. Innymi zagrożeniami potencjalnymi są: ewentualne składowanie materiałów wewnątrz lub przy otworach wejściowych sztolni, lokalizacja przy otworach sztolni źródeł hałasu, zanieczyszczeń lub ich oświetlenie, lokalizacja farm wiatrowych w promieniu 3 km od sztolni, budowa lub rozbudowa linii elektrycznych na terenach leśnych, adaptacja podziemi do zwiedzania, organizowanie infrastruktury związanej z aktywnymi formami wypoczynku w Obszarze np. torów motocrossowych i do jazdy quadami, parków linowych. Również zawalenie wejścia lub sztolni może uniemożliwić dostęp do obiektu nietoperzom lub ograniczyć powierzchnię zimowiska.

Natomiast zagrożeniem dla siedliska jaworzyny jest niewielka ilość drobnych śmieci wzdłuż szlaku turystycznego biegnącego brzegiem Kwisy i ścieżki od strony miasta oraz

niewielkie nasilenie ekspansji (tylko miejscami) gatunków obcych: niecierpek drobnokwiatowy *Impatiens parviflora* w runie oraz robinia akacjowa *Robinia pseudacacia* w drzewostanie. Zagrożenie stanowi zaburzona struktura i funkcja siedliska na skutek występowania gatunków drzew niewłaściwych dla siedliska oraz zbyt małe zasoby martwego drewna zauważane w płatach siedliska.

Potencjalne zagrożenia to nadmierna erozja na stromym zboczu (np. wywołana lokalizacją szlaków zrywkowych), która może spowodować pogorszenie stanu siedliska, a także ewentualne prace związane z konserwacją koryta rzeki Kwisy powodujące zniszczenia w siedlisku w wyniku pracy ciężkiego sprzętu na prawym brzegu rzeki.

Proponowane działania ochronne mają na celu przede wszystkim utrzymanie lub wzrost populacji nietoperzy stanowiących przedmiot ochrony obszaru, utrzymanie lub poprawę stanu głównych zimowisk chronionych gatunków oraz utrzymanie lub poprawę stanu otoczenia obiektu, w szczególności zachowanie drożności istniejących korytarzy ekologicznych. W stosunku do siedliska jaworzyny celem działań ochronnych jest zachowanie dotychczasowej powierzchni siedliska i utrzymanie w co najmniej nie pogorszonym stanie ochrony.

Działaniami, które pozwolą osiągnąć ww. cele jest w szczególności zabezpieczenie sztolni – kratami o odpowiedniej konstrukcji oraz wymiana uszkodzonych krat na zabezpieczenia umożliwiające bezpieczny wlot nietoperzom, zachowujące cyrkulację powietrza oraz posiadające otwierany element pozwalający na wejście, w tym przeprowadzenie monitoringu zimujących nietoperzy. Istotne jest również utrzymanie obecnego sposobu gospodarowania w Obszarze oraz zachowanie lub poprawa stanu otoczenia sztolni i struktur liniowych (alei i szpalerów drzew). Wszelkie prace związane z konserwacją koryta Kwisy i kanału prowadzącego do elektrowni winny być prowadzone w taki sposób, aby nie organizować dróg dojazdowych oraz placów technicznych do składowania materiałów mas ziemnych lub maszyn na prawym brzegu rzeki w granicach Obszaru. Działanie to dotyczy również siedliska jaworzyny. Także wszelkie prace związane

z konserwacją koryta potoku Bruśnik na odcinku przylegającym do Obszaru prowadzić należy z lewego brzegu i w okresie pozazimowym z dopuszczeniem wykonywania w okresie zimowym niezbędnej wycinki pojedynczych drzew, ze względu na zachowanie drożności koryta potoku.

Działaniem w celu utrzymania struktury i funkcji siedliska i polepszenie stanu zachowania siedliska jaworzyny jest ograniczenie wykonywania działań gospodarczych do koniecznych zabiegów sanitarnych oraz usuwania gatunków obcych w drzewostanie (z

zastosowaniem rębni złożonych ze średnim lub długim okresem odnowienia), a także zapewnienie zasobów martwego drewna, z dostosowaniem do konkretnych uwarunkowań lokalnych. Wskazane jest też usuwanie na bieżąco śmieci wzdłuż szlaku turystycznego biegnącego brzegiem Kwisy i ścieżki od strony miasta.

Zaplanowano również monitoring stanu zachowania siedliska 9180 w Obszarze - zgodny z metodyką monitoringu Państwowego Monitoringu Środowiska, zwanego „PMŚ”. Ponadto w ramach monitoringu realizacji działań ochronnych wykonywane będą coroczne zimowe liczenia nietoperzy we wszystkich sztolniach na terenie Obszaru oraz kontrole w celu zweryfikowania stanu obiektów i otaczających je siedlisk, podczas których sprawdzane będą zabezpieczenia obiektów i drożność wlotów dla nietoperzy oraz dokonywana będzie ocena stanu siedliska i populacji obu gatunków – prowadzona zgodnie z metodyką PMŚ.

Jako uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony wskazano zbadanie populacji nietoperzy wykorzystującej Obszar w okresie godów, a także określenie jak duża populacja nocków dużych, które zimują lub wykorzystują w okresie godów Obszar pochodzi z kolonii rozrodczej w Leśnej (badania oparte o obrączkowanie osobników wraz z rozpoznaniem potencjalnych zagrożeń mogących oddziaływać na kolonię rozrodczą).

Plan zadań ochronnych zawiera także wskazania do zmian zapisów Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Leśna zatwierdzonego *Uchwałą Rady NR XXVII/157/08 Rady Miejskiej w Leśnej z dnia 28 sierpnia 2008 r.* Podczas nowelizacji tego dokumentu zalecane jest odstępianie od wskazanego w studium na rys. nr 2 „obszaru potencjalnej lokalizacji wiatraków” lub jego odsunięcie na odległość co najmniej 3 km od zimowisk (sztolni) zlokalizowanych w Obszarze.

Sporządzenie planu ochrony dla Obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony nocom dużym będących przedmiotami ochrony w obszarze.

Ustanowienie planu zadań ochronnych poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa.

W dniu 3 stycznia 2011 r. w Biuletynie Informacji Publicznej i w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (na tablicy ogłoszeń) oraz w dniu 5 stycznia 2011 r. w Gazecie Wyborczej o zasięgu wojewódzkim ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 30 grudnia 2010 r. o zamiarze przystąpienia do opracowywania projektów planów zadań ochronnych dla czterech obszarów Natura 2000 w województwie dolnośląskim, w tym dla

obszaru Sztolnie w Leśnej, współfinansowanego ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. Obwieszczenie zostało również wysłane, z prośbą o wywieszenie, do Urzędu Miasta i Gminy Leśna.

W procesie prac nad planem zadań ochronnych dla Obszaru Sztolnie w Leśnej kilkakrotnie kontrolowano obiekty i liczono przebywające w nich nietoperze oraz zorganizowano dwa spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy (w dniach 6 i 20 lutego 2012 r.), w trakcie których ustalono sposób i warunki przekazywania i udostępniania dokumentów, omówiono zasady pracy nad projektem planu, przedstawiono stan wiedzy o Obszarze i jego przedmiotach ochrony, sprecyzowano zagrożenia oraz określono działania ochronne jakie należy prowadzić w obszarze by nie pogorszyć stanu zachowania populacji gatunku nietoperzy stanowiącego przedmiot ochrony Obszaru. Spotkania miały charakter otwarty i mógł w nich brać udział każdy zainteresowany. Udział brali m.in. koordynatorzy planu, planista regionalny, przedstawiciele Miasta i Gminy Leśna, Starostwa Powiatowego w Lubaniu, Nadleśnictwa Świeradów, Dolnośląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, organizacji pozarządowych, firmy Baworowo S.A. W obu spotkaniach uczestniczyło łącznie 25 osób reprezentujących 13 instytucji. Drugie spotkanie zakończono wizją terenową w północnej części Obszaru.

Obwieszczeniem z dnia z dnia 27 kwietnia 2012 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 *ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.) i w związku z art. 28 ust.4 *ustawy o ochronie przyrody*. Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu, a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej (dodatku dolnośląskim Gazety Wyborczej) w dniu 30 kwietnia 2012 r. Obwieszczenie było również wywieszone na tablicach ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy Leśna w dniach 2 maja – 29 maja 2012 r. oraz Starostwa Powiatowego w Lubaniu w dniach 2 maja – 23 maja 2012 r. Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków. Nie wpłynęły żadne uwagi ani wnioski.

Projekt zarządzenia został przesłany do zaopiniowania do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Wszystkie techniczne uwagi GDOŚ zostały uwzględnione, skorygowano błędy stylistyczne i merytoryczne. Zmodyfikowano zgodnie z sugestiami

opisy prowadzenia działań ochronnych poprzez ich uszczegółowienie i doprecyzowanie ich lokalizacji w granicach Obszaru. Usunięto proponowane działania stanowiące zakaz wyznaczania w granicach Obszaru nowych miejsc biwakowych, miejsc na ogniska czy parkingów, utrzymanie obecnego przeznaczenia gruntów. Usunięto także wskazanie współpracy z placówkami naukowymi i organizacjami pozarządowymi przy prowadzeniu działań ochronnych dla nietoperzy.

Projekt zarządzenia został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody na posiedzeniu w dniu 29 maja 2012 r.

W powodu wprowadzenia do projektu Zarządzenia nowych zapisów dotyczących zagrożeń i działań ochronnych dotyczących siedliska jaworzyny oraz siedlisk nietoperzy, ustanowienie zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000 poprzedzone zostało przeprowadzeniem ponownego postępowania z udziałem społeczeństwa.

Projekt zarządzenia został na podstawie art. 59 ust. 2 *ustawy z dnia 23 stycznia 2009r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206)*, uzgodniony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu